

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділей і руских свят • 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Гадка про парламентарні депутації.

(X) Коли п'ятка угорських політиків зєдиненої лівіці явила ся на пам'ятнім послуханю у монарха дня 23. вересня, одержала «королівську програму», котрої трета точка вказувала на можливість полагоди угорського пересилєня з підмогою депутацій, вибраних з обидвох парламентів. Одначе бутні проводирі зєдиненої лівіці такі були тоді розгорячені, що навіть не вижидали переговорів з іменованим мадарської народности королівським повновласником, а зібрали свої клучочки і чим скорше найблизшим поїздом відїхали до Пешту. Повнове покликанє бар. Феєрварого до державної керми і одобрєнє єго програми політичної монархом отверезило трохи угорських політиків і тепер головний їх проводир Кошут пішов до голови по розум. У своїм дневнику Budapest кинув він мимоходом гадку, чи би не могли на себе прийняти обидва парламенти задачу полагоди угорського пересилєня.

Гадку кинену кошутівським дневником підхопила зараз N. fr. Presse, розвинула її основно і оперла на історичних підвалинах. Історичні підвалини сеї справи відносять ся до р. 1867, коли виринули труднощі що до уладженя економічних взаємин поміж обидвома половинами монархії. Тоді то др. Гербст предложив, щоби австрійська державна рада і угорський сойм вибрали депутації парламентарні. Се внесєнє ухвалила державна рада, монарх санкціонував, обидві парламентарні депутації зібрали ся і уложили основи цлово-торгового союзу, котрий перетривав трицять ро-

ків, а відтак удержує ся провізорично і доси.

Не можна сказати, щоби ті історичні підвалини були такі вельми сильні і тривкі. Одначе N. fr. Presse хватила ся сеї гадки киненої угорською коаліцією і починає в цілій серії статей доказувати, що се одиноким дорогою, котра може довести до розвязки угорського пересилєня і до уложєня взаємин між Австрією а Угорщиною. В Австрії і в Угорщині, виводить сей дневник, нема парламентарних міністерств, лише урядничі, зависимі від волі Корони, а позаяк Корона є одною личністю, отже виходить так, що сама собі ставить домаганя в угорській справі і відклонює їх з австрійського становища. Виступає тут отже вельми різко психологічна проява т. зв. «роздвоєня личности», а се неперечно спинає і утрудняє розвязку такого важного питання. Економічні справи належать неперечно до обсягу справ парламентарних, отже парламенти повинні ними займатися від самого почину, а не тоді доперва, коли вже обоїпільні правительства уложать певні основи до того.

Дневникарство зєдиненої лівіці вельми покванно підхопило сеї гадки N. fr. Presse, а за ними пішли також відєньські дневники і таким способом вивязала ся на сю тему широка дневникарска розправа.

Можна одначе сумнівати ся, чи та розправа доведе до бажаної мети. Не треба забувати, що не економічні справи, але військові є предметом спору між Короною а коаліцією. Як довго військові справи не є уладжені, не можна думати о полагоді пересилєня, а економічні справи не були предметом спору і сама коаліція про них не говорить та й Корона зазначила, що

можуть бути полагоджені без участі парламентів. Розходить ся отже очевидно лише о те, щоби висунєнєм економічної справи на перший плян переговорів звернути лише військову справу иншою дорогою, як се бажає Корона з державного становища. Длятого іменно угорське дневникарство так радохватило ся сеї гадки N. fr. Presse, котра наконецно є лише інакше сформулованим внесєнєм д-ра Дершатті.

Дальше треба і се мати на тямці, що наколи обидва парламенти мали би вибрати депутації, потреба би, щоби они були спосібні до спокійної роботи. Тимчасом коаліція не признає правительство Феєрварого і не допускає, щоби під єго кермою сойм міг радити. Отже наколи має бути там вибрана депутація, повинна коаліція передовсім признати міністерство Феєрварого легальним, а годі сподівати ся, щоби се стало ся, позаяк боротьба веде ся не о економічні справи, а о військові. Коаліції розходить ся імовірно лише о те, щоби і в австрійській державній раді витворити розлад між парламентом а правительством і довести до пересилєня, щоби тим лише збільшити розстрій в монархії.

Окрім того не треба забувати, що нині не легко може австрійська державна рада причинити ся до розвязки пересилєня. Інакше було в 1867 р., коли централістичне сторонництво німецьке мало велику більшість і правило самовладно, а так само ліберальне сторонництво правило в угорським соймі. Обидвом сим сторонництвам було легко порозуміти ся. Нині відносини значно перемінили ся і заострили ся, парламент роздробив ся на численні суперечні сторонництва, котрі себе завзято поборюють, і з сєго зачарованого кружка не так

Ярослав Гординський.

Іван Гушалеви́ч і його творчість.

(Дальше).

На перший плян висунений ту війт, Чопорій. Се лихий чоловік. Йому не досить власного богатства, він хотів би загарбити ще Трофимове поле. Се безглядна людина: Коли ходить о звершеннє його амбітних плянів, він не боїть навіть тяжкого злочину. Впрочім він без найменшого характеру. Броїть в селі, бо знає, що за ним постоять у місті пані, броїть до послідної хвилі своєї власти.

Від сеї чорної людини відбивають ся різко ясні, благородні характери Стефана і Трофима. Вони не хочуть метити ся на ворогах, прощають навіть Чопорієви його тяжкий злочин зглядом них. Крім того гарний характером являєть ся також присяжний Василь — як ідеал доброго громадського старшини.

Взагалі ціла мєльодрама переповнена благородним почуваннями: протест проти несправедливих громадських урядів, добре серце, що радо прощає вини і т. п. — усьо тое надає «Підгірян» ідеальних черт і підносить їх вартість, хоч з другої сторони вносить в них також певну сентиментальність.

Мєльодрама подобаєть ся нині головно за для чудової музики М. Вербицького, але на свій час була се одна із ліпших появ на поли га-

лицько руської драматургії. На тодішню публіку не тільки галицьку, але і українську робила вона сильне вражіннє. Цінним доказом того є лист Якова Головацького до Івана Гушалеви́ча, де говорить ся про «Підгірян». Лист писаний у Вильні, дня 26. серпня 1869. р. — значить «Підгіряни» були тоді уже готові (у рукописах Гушалеви́ча нема ніякої вказівки на се, коли написано сю драму). Головацький пише ту, що «Підгірян» переклад Володимир Вас. Грєчулевич на великоруську мову і сей переклад мав поміж Великоросами поводженнє. На доказ сього приводить Головацький частину тєсту Алексія Сергієвича Балахова, де сей послідний пише, що хотів уже «представити єту вещь на разсмотрѣніе Комитета, одобряющаго театральныя пієсы къ представлєнію на Императорскихъ Театрахъ». Дальше замічає Балахов, що сей переклад подобав ся йому, а такий самосуд видав і якийсь петербурський артист, що розумієть ся на того рода справах. Чи печатано сей переклад, про се не маємо вістки, але знаємо, що «Підгірян» представлявано нераз на російських сценах (за що дістав від царя медалю).¹⁾

Відай того свідочтва досить, щоби пізнати, як відносили ся сучасні до сеї пєси...

Остання мєльодрама Гушалеви́ча появилася 1890. р. н. з. «Знесєнє панцини вь руской Галичинѣ». Мєльодрама в 5-ти дїєствіяхъ, сочинєная И. Гушалеви́чемъ. Львовъ 1890.²⁾ Музику до неї зладив Ізидор Воробкевич.

Сей твір оснований на подїях з часів зне-

сення панцини в Галичині. Посесор, Жид Зельман, давить разом із своїми двораками в нєлюдський спосіб громаду. Нараз приходить знесєнє панцини, а Зельман поносить на тім великі страти і мусить ще дати громаді відшкодованнє за надмірні вимоги в час панцини.

Се найслабша драма Гушалеви́ча. Ту немає властивої акції, бо особа Онисима і кривди, які він терпить від двора, виступають дуже блідо.

Се суть більше відірвані поодинокі образи, представлені що правда деколи досить живо. До того мєльодрама мимо свого малого обєму (61 невеличких (1⁰⁰) сторінок друку) таки надто розтягнена. Третья дїя пр. зівсїм злишня.

Крім трєх згаданих мєльодрам написав Гушалеви́ч ще одну, але вона полишила ся в рукописі. Її заголовок: «Обман очей. Мєльодрама вь III. дїєствіяхъ соч. І. Гушалеви́ча музика І. Лавровського. 1865.»³⁾ В другій (старшій) рукописі звєть ся вона: «Слѣпый женихъ».

В супротивности до попередних драм, котрих тема взята з мужицького життя, основана послідня на тлі міщанських відносин. Міський асесор, Крутарський, хоче конче видати свою вихованицю, Юльку, за богатого, хоч сліпого. Андрусє Сєнича, надїючи ся при тім для себе вискупи. Юлька не хотїла би їти за сліпого, але вкінци дає ся намовити — перемагає її користолюбна природа. Але Андрусє полюбив убогу дівчину, Фєню, котра доглядала його заєдно і покляв ся їй, що не покине її, хочби й прови-

легко вийти на просту дорогу. Коли розходилося о важні економічні інтереси в договорі торговім між Австрією а Німеччиною, повелося по довпшій часі лише з великим трудом поклати перепони між правительствами, котрі вислали до того своїх заводових повновласників і вишколених дипломатів. Не така то знов легка справа п и переговорах між парламентаристами, котрі звичайно руководяться національними понуками. Годі отже сподіватися, щоби гадка піднята дневникарством австрійским і угорским провадила до мети, наколи не удасться тут Короні довести до порозуміння і розвязки.

Революція в Росії.

Страшний удар, який спав на російську державу, який до недавна можна було вважати прямо неможливим, став правдивою дійсністю почасті завдяки вишнім обставинам, почасті завдяки внутрішньому настроєви духа російської суспільності. Неприсутність великої часті армії, яка остала в Манджурії, здеморалізоване військо за ддя нещасливої війни, упадок всякої дисципліни, самолюбство, перекупство і перетельність чино вництва, а рівночасно і марна, голодова платня, яку російське правительство признає нижшим категоріям урядників і слуг державних — се один мотив теперішних революційних страйків, а другий містяться в цілій російській літературі і широко розгалуженій агітації, одушевлених сильним бажанєм знищення автократичного ладу, досягнення як найширшої горожанської свободи. Лише серед такої суспільності, що видала Толстого і Горького могло стати ся, що рука власті в критичній хвилі опадє безвладно, бо всі мязи, порушаючі нею, як урядники, поліція, військо — отягають ся виповнювати свої завдання, або явно не слухають приказів і лучать ся з революційними.

Берлинські і лондонські дневники доносять, що в багато місцевостях військо відділи прилучили ся до страйкуючих груп і віддають їм своє оружє до їх розпорядимости. Богато складів з оружєм зрабовано. У всіх більших містах панує цілковита анархія. Зелізниці не функціонують. З Відня доносить дирекція північної залізниці, що перерва в залізничім руху з Росією триває дальше і що не курсують жадні безпосередні поїзди за російською границею. Наслідком сего, не видає ся ані безпосередних білетів, ані не

дів. Та коли відзаскав зір, забув на свою клятву, а забажав подружити ся із Юлькою, яка поразила його своєю красою як раз в хвилі, коли він виздоровів. Однак скоро пізнає свій блуд і вертаєть ся до Фені, а Юлька виходить за свого давнього судженого, котрого вона покинула, заманена надією богатства. Крутарського, що був виновником усієї інтриги, потягають до судової вітвічальности за ддя ріжних обманств, яких він допустив ся.

Ми згадали, що отсеї мєльодрами не печатано. І така добре, що вона полишила ся в рукописі. З висемком хйба пісні: «Всюда темно якъ въ могилѣ» у IV. яві I. дії не представляє проче ніякої літературної стійности. У попередних мєльодрамах видно принайменше яке таке ознакменне із життєм тої верстави суспільности, якої представителів виводить нам автор; — Гушалевиц, сам син селянина, жив довпний час поміж мужиками і міг приглянути ся сільському побуту, але життя міщан він не знав, бо й не мав нагоди пізнати його.

(Дальше буде).

¹) Головацький пише у згаданім листі, що Балахов, порівнюючи текст лібретта із музикою «нашелъ два номера музыки, которые не имѣютъ словъ въ присланной тетради либретто». Дятого просить Головацький Гушалевица, щоби він прислав Балахову ті дві пролуцені тексти — що Гушалевиц мусів і зробити.

²) Така мєльодрама печатала ся також в калєндари Общества ім. М. Качковського за 1891. р.

³) Огоновський каже, що вона була уже готова 1864. р. але в рукописі дописано олівцем. 1865. р.

прймає ся пакунків до стації Границя. Те саме відносить ся до основицкогo шляху. Також з Німеччини шляхи до Петербурга перервані.

З Харкова доносять, що там коло 800 осіб з портретом царя і російскими пранорами хотіло задемонструвати в користь існуючого ладу, однак при стрічи зі страйкуючими робітниками їх розбито, розігнано, а відтак вибито вікна в редакції «Южного Края» і «Харковского Вестника». Товпа почала рабувати. В дільниці, в котрій находить ся університет, оголошено стан облоги. Губернатор віддав власть в руки ген-лейтнанта Мав-а. Утворив ся «відділ публичного гаразду», вложений з найповажніших горожан і почав переговори з губернатором. Тимчасом з околиць сконсигновано військо. За згодою губернатора відділ зорганізував горожанську міліцію для удержування порядку в місті. Горожани прийняли міліцію окликаючи симпатію. На деяких місцях військо стріляло на міліцію; богато осіб ранено. Студентів, які замкнули ся в університеті, побудовавши барикади, визвав ген. Мав до опущення без оружя і окликів. По довпних пересправах студенти піддали ся і зійшовши зі своїх становиск, пішли без оружя на площу Скобелева, де під голим небом відбувало ся всенародне віче. Збори тривали до год. 6. вечером, після чого розійшли ся спокійно. В ночи не було вже більших задирок, а тільки чути було поодинокі стріли. — Мимо такого «спокійного» закінчення, доносять з Харкова, що там в теорії завішено воєнний стан, а в практиці революційна партія проклямує республіку і установила провізоричне правительство, — а тимчасом панує цілковита анархія.

Так само і з Києва, Мінська, Саратова приходять тривожні вісті. Москва ще дальше відта від світа, а в Петербурзі зросло замішанне до тої степені, що побоюють ся повторення парискої комуни. Зі всіх сторів тягнуть до міста хищі індивідуа, жадні рабунку. Правительство не проявляє жадної ініціативи в зарадженю лихови, а особливо заховує ся пасивно супротив жадань залізничих страйкарів, яких число доходить вже до трех чвертей міліона. Окрім робітників страйкують: лікарі, апікарі, почтарі, банкові урядники, урядники в залізничім міністерстві, поліційні органи і т. д.

В Варшаві оголошено вчєра загальний страйк, нині всі склепи позамикані. Ген. губернатор оголосив воєнний стан третьої степені. По 8. годині не вільно нікому виходити з дому на улицю. Від минулої ночи лютує в Варшаві страшний пожар, підложений демонстрантами. Заعله горіти від двірця північної залізниці; велике число домів стоїть в полуміні, а огнева сторожа відмовила співдїлання і мусіло єї військо силою доставити на місце катастрофи. — Під Ченстоховою робітники знищили два залізничі мости. З богато міст нема жадної вістки за ддя попереверяних комунікаційних ліній, а невпність невідомости ще побільшує грозу і дає поле до всяких здогадок та комбінацій.

Політичні вісти.

В справі загального голосованя заняло слово польське демократичне товариство в Кракові — як телеграфують звідам — і на своїм вчєрашнім засіданю ухвалило слідуєчу резолюцію: Польське демократичне товариство уважає необхідним перевести реформу виборчої ординації до сойму і державної ради на засаді загального, рівного, безпосередного, тайного права голосованя. Дальше товариство уважає пожаданім, щоби голосованє було примусове. Хотяй зголошені в соймі демократичним клубом внесеня про виборчу реформу не відповідають засаді загального голосованя, то прецінь заким супротив услівій (?) доронає ся начерк великої виборчої реформи, заявляє ся польське демократичне товариство за реформою соймової ординації виборчої в напрямі, який вказують внесеня польского соймового клубу демократичного, однак з тою зміною, щоби місце посередних виборів в IV. і V. курії, заняли безпосередні вибори.

Промова цїсаря Вільгельма II. в Дрезні, в якій зазначив, щоби «порох держати сухий і шаблюку вигострену» — зробила велике враженє так в цілій Німеччині, як і в

Англії. Дневники підносять, що цїсар сим разом нічо не говорив про мир та що цїла ся мова була висказана під адресом Англії. Берлинські дневники доносять еще про другу промову цїсаря Вільгельма, висказану до війська в кошарах. Там він сказав: Живемо в таких часах, що кождий, спосібний до бою молодий Німець повинен бути приготований до борби за вітчину. Вправді не бракне також голосів, які твердять, що і сим разом цїсар Вільгельм тільки з давньої привычки і для удержаня бойкости в своїй армії побренькував шаблюкою та кидав великими словами, а нздто вказують на те, що властиво нема жадної реальної точки незгоди межі Німеччиною а Англією. Те саме ствердив і англійский секретар стану Бродрік у промові, виголошеній в лондонським парламенті, в якій ствердив, що нема жадних квестій, не полагаджених межі обома державами, тож нема і не може бути мови про непорозуміння між ними. Так само неправдиво є вістка, немов би Англія дала була приреченє чи пропозицію висадженя 100.000 війська в Шлезвику. Натомість з Петербурга доносять, що там удержує ся поголоска, що цар звернув ся до цїсаря Вільгельма о поміч протів революції і очевидно німецкий цїсар не відкаже ся від того.

Норвєска держава, яка порішила задержати у себе монархічну форму і по відмові зі сторони Бернадотих, звернула ся до данської династії з просьбою о прийнятє королівської корони. Старєнкий король Християн звернув ся передовсім з запитом до сусідних держав, головно Англії, Німеччини і Росії, яке они знимають становиско супротив ентуального обняття норвєского престола. Колиж з тих дворів наспіли прислані відповіди, а і Швеція не підносила жадних рекримінацій, і овшим волїла бачити Норвєгію монархією, чим республікою, то Християн призволив своему внукови Каролєви прийняти жертвовану корону. Князь Кароль числить тепер 33 роки і є оженений з три роки від себе старшою довкою англійского короля. Він служить при маринарці в ранзі капітана і уходить за чоловіка дуже пильного, з великим почутєм обовязків, маломовного і стороничого від гучних товариств і всякої виставности. Єго вибір буде в Норвєгії тим популярніший, що в народній казці передсказано, що по визволеню від «шведского ярма» прийде королєвич ізза моря і приведе за руку англійську королівну. Тепер ся мрія норвєского народа — як зазначив єє Берзон в своїй відозві — сповнила би ся. Остаточний вибір зависить тільки від того, чи князь Кароль прийме єго з рук штортінгу, чи зажадає всенародного пльбїсциту, як се відбуло ся в квестії зірваня унії. В однім і другім разі князь Кароль може бути певний майже одноголосного вотум для своєї особи.

Французский президент републики прибув вчєра до португійської столиці Лізбони, вертаючи з гостини у іспанского короля Альфонса, який знов собіж вибрав ся в подорож до Відня, де вже роблять ся приготовления на єго прийнятє. Гостині президента французской републики, Любєта, в Мадридї, котра відбула ся так сказати би в передодень марокканської конференції, приписують в цілім світі велике значіне політичне. Гостя приймає дуже торжєственнє, а в єго честь відбула ся також і рева військова. Підчас пра виголосив король Альфонс тоаст, в котрім між иншим сказав: «Будьте щиро переконані, що всиоди в Іспанії стрітите докази як найщиршої дружби, яку іспанський нарід відчуває для Франції. Іспанія має щирє бажанє погодити свої інтереси з інтересами Франції. Удержанє мира в світі єсть найщиршим бажанєм мого серця і я перекоаний, що то єсть також цілю обох правительств». На то відповів Любєт: «Як Ви так і я перекоаний, що сердечні відносини можуть лиш послужити интересам обох наших держав і справі мира в світі».

Африканська війна Німців з муринами, як рвучий боляк на тілі ятрить німецкий организм і не може загоїти ся. Німецькі дневники жалують ся голосно, що колиб не потайна поміч Англії муринам, то повстанє вже давно булоб покінчило ся. Та Англія в той сам спосіб, як ужила Япанії протів Росії на далєкім Сході, хоче ужити Герерів протів Німеччини в африканських посїлєгах. Воюючи начальники

муринських ватаг переходить на англійську територію перед натискаючими на них німецькими погонями, а скрившись там і сконсолідувавшись, а часто і набравши зброю та амуніцію, вертають знов на німецький бік влювати, нападаючи нечаяно на німецькі табори. Англійські влади на численні жалоби німецького правительтва прирікали кілька разів стеречи лінії своїх границь, однак не поробили в тім напрямі жадних кроків, а тепер дійшло навіть до відомости німецьких властей, що ворохобники вербують навіть охотників з помежи муринського населеня Капландії і то з відомостію англійських колоніальних властей. Чи ці твердження з німецької сторони є правдиві, чи англійські запереченя, — годі очевидно ствердити категорично.

Нове угорське міністерство енергично приняло ся до санації відносин і зневлізованя впливу опозиційної коаліції. Новий правительственний клуб, на який вибрано величаве поміщеня, числить вже поверх 100 членів, а між ними чвертина є послів. В слідуочім тижні міністри вийдуть на провінцію, де будуть виголошувати на зборах програмові промови.

Гр. Феєрварі надав окружнику до всіх муніципій, в котрім насамперед каже, що цїсар покликав его на то, щоби оно в конституційній дорозі перевело реформу парламенту, а відтак звиває всі уряди муніципальні, щоби поступали законом і не робили правительству ніяких труднощій. Правительство уважає своїм обовязком з цілою строгостію виступити против всіх ухвал муніципій, противних законам і против всіх, що стоять під властію урядів. Правительство особливо сподіває ся по муніципях, що они будуть приймати добровільно вплачувані податки і виставляти сертифікати тим, що добровільно будуть зголошувати ся до військової служби. — «Magyar Ország» піддає гадку, щоби ставити пасивний опір против старших жупанів, котри іменує правительством. Старший жупан — каже згадана газета — мусить скласти присягу перед загальним збором муніципії і аж по присязі може виконувати свій уряд. А хтож може змусити муніципальні збори, щоби відбирали присягу від жупана?

НОВИЦІ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Льонгина; римо-кат.: Наркіза. — В понеділок: руско-кат.: Андея; римо-кат.: Клявдія. — Вівторок: руско-кат.: Луки гванг.; римо-кат.: Вольфганг.

— **Для Львовян і провінції.** „Товариство вакаційних осель“ і „Захоронка“ урядують дня 4. падолиста вечериці з танцями в комнатах „Рускої Бесіди“. Початок точно о 9. год. Вступ 1 К. За Виділи: *Олімпія Лукаківська, Ольга Барвіньська.*

— **Про віче в Самборі** доносять нам: Дня 26. с. м. відбуло ся всенародне віче в Самборі. Непогода, дощ зі снігом і болото здержали більший наплив людей, мимо сего зала „Народного готелю“ заповнилась вічевиками селянами, шляхтою і інтелігенцією. Народам проводив др. Д. Стахура. Реферат мав о. Яворський зі Стрільбиці. В довшій промові змалював стан шкільництва в приступній формі, а віче ухвалило одноголосно: 1) конечну потребу і візванє до правительства о заложенє рускої гімназії в Самборі; 2) знесенє уставу з 1877; 3) подяку послам за занятє ся справою гімназії в Самборі і других містах. Другий реферат політичний держав др. Ганкевич. Третій реферат економічний мав п. Цегельський. Оба референти розвинули загально порушувані справи і поставили відповідні резолюції, приняті одноголосно. Вічевики занялись порушуваними справами а численні відзиви селян і других давали найлучше свідочтво, що се не мертва маса, двигнена штучно, а живий організм, що відчуває становиско і бажає знайти дорогу до придбання собі спромоги розвою. На заключенє віче зсолідаризувало ся з протестом соймових послів в справі Вавелю.

— **В Почапах** коло Золочева утворив ся в минулу неділю новий пожарний стяг „Сокола“, один з заснованих доси у східній Галичині в числі 234. Мимо переймаючої студени брало участь в тім сьвятї майже ціле село, від дїтвори до старих господарів. Два відпоручники львівського „Сокола“ мали чим всіх угостити. Парубки і молоді господарі в числі поверх 50 вправляли ся через близько 6 годин при сикавці і муштрі під проводом д. Н. Сіяка, малі хлопці і дівчатка та окремо старші дівчата бавили ся в двох гуртах в сокільській гри під проводом дру-

того делегата С. Г. а. Старі приглядали ся то вправам то забавам, та раділи, що їх діти знають таких милих хвиль, яких они самі за молодости неазнали. Коли на дворі смеркало, зібрало ся в просторій читальній салі, прибраній зеленою кілько сот осіб, переважно молодіжи, на загальні збори „Сокола“. Збори отворив член основатель д. Олек. Гаврис, один з многих в тім селі просьвічених господарів і предложив на голову зборів о. В. Підсоньського з Белзця, якого зібрані привтали онлесками. З дневної черги відпоручник львівського „Сокола“ д. С. Г. пояснив статут, підчеркуючи в своїй промові карність і солідарність Сокільства. Між иншим бесідник звивав до тверезости, згоди а вкїяци до влеканя садів, яких в тім селі вельми мало, та заохочував до вступленя в члени господарского товариства „Сільского Господаря“, якого осідок недалеко Почап в селі Олеську. По внісі членів вибрано старшину. Головою вибрано заслуженого около добра громади о. крилош. Йосифа Вергановского, начальником стягу д. Івана Пиндика, який є також діригентом хору, а містоначальником наведеного вище д. Олек. Гавриса. По промові о. голови і д. Сіяка оба делегати розирачали ся перед відїздом, з зібраними желяючи їх товариству гарного розвитку. Нова пожарна філія „Сокола“ в Почапах дає запоруку житя, бо тамошнє населенє свідоме і жадне просьвіти. Про те свідчить обставина, що Читальня „Просьвіти“ кожного вечера повна людей, котрі приходять читати газети, книжки і поговорити. Честь такої громаді і її організаторам!

— **З діяльности** „Взаїмної помочи учителів і учительок Галичини і Буковини“. В Перемішлях відбудуть ся заг. збори окружного відділу „В. п.“ дня 1. падолиста о 1. год. по полудни. Всі члени і ті, що хочуть вступити в члени, мають явити ся на зборах. — В Калуші будуть також заг. збори дня 1. падолиста о 1. год. по пол. в „Рускім касині“. — В Миколаєві над Дністром відбудуть ся довірочні збори „В. п.“ дня 1. падолиста о 11. год. перед пол. в Читальні „Просьвіти“. — В Коломиї відбуде ся довірочна нарада учительства коломийського округу в справі „В. п.“ дня 1. падолиста о 2. год. по полудни.

— **Заповіджене** „Кружком укр. діятч.“ у Львові жіноче віче на 2. падолиста відложено на перті дні грудня с. р.

— **В Калуші** будуть дня 1. падолиста заг. збори філії Руского Товариства педагогічного. На дневнім порядку: 1) звіт відділу, 2) вибір нового відділу і 3) внесня.

— **В Жовкві** будуть заг. збори Р. Товариства педаг. дня 1. с. м. о 2. год. по пол. в комнатах „Народного Дому“.

— **Зі Скалату.** В салі „Руского Бінку“ відбудуть ся дня 3. падолиста о 11. год. перед полуднем заг. збори „Хлопської ради в Скалаті“.

— **Вибори до повтової ради в Яворіві** розписало намісництво: для сільських громад на день 5. грудня, для міст на день 6. грудня і для більшої посєлости на день 7. грудня с. р. До яворівської ради повітової вибирають: сільські громади 8, міста і місточка 7, а більша посєлість 12 членів.

— **Прошу ВПр. Отців і Братів.** П. Т. членів сьвященних родин, учителів і учительок, вкїяци всіх земляків, справі християньского милосердя і добродїйности межи нашим народом жертвуючих ся, єї цїнячих, чи то нею интересуючих ся, щоби зволили мені прислати найблизше можливою почтою (акцентую се: як найблизше можливою почтою) вісти дотично котроїсь із позвищих точок: 1) утримуванє безинтересовне калїк, головюво з народу сільского, без обовязку родинного, в своїх домах, 2) або також опікуванє ними поза домом, 3) забиранє таких самих сиріт до себе на вихованє і обезпеченє їх долї, 4) або така опіка ними поза домом, 5) спомаганє і ратованє бідних родин но селах наших чи місточках, 6) наука безплатна для опущених і занедбаних дітій, наука жіночих робіт: шитя, мережаня, гакльованя, виробін господарских для дївчат, наука ремесла для хлопців у себе, 7) висиланє своїм коштом таких дітій до вартатів або шкіл фахових, 8) наука аляфбетів в домах приватних, 9) такіж курси приготовляючі до шкіл середних, 10) бурси селянські по місточках і селах, 11) захоронки, 12) наука для слуг по містах більших, 13) шпиталики-лічницї по громадах — лічницї народні по містах, 14) дома для убогих, 15) дома для старців, 16) каси для бідних. — Розуміє ся, що ходять лишень о такі інститути, котрі повстали з ініціативи особистої чи громадної Русинів. Треба мені конечню знати і місцевости і особи добродїїв, жертволюбців хочби для мене самого як і лица — характер і число — тим милосердем обділених. Цїлю зібраня сих дат милосердя нашого народа не є величанє поодиноких наших самаритян, бо правдиві чоловіколюбці реклями і не хочуть і не потребують — але о вияв акту милосердя душі народа руского при его мученій доли перед таким форум, де акти харитативні инших народів будуть належато освітлені. Річ великої

ваги. Час строго обміреній наглядь. Прошу тому, прошу дуже о надісланє мені тих конечних вістий найблизше можливою почтою. — *о. Д. Талачкевич* в Закомарю, п. Ожидів.

— **Перенесеня.** Намісник переїє старшого повітового комісаря Вінк. Пшибиславского зі Львова до Золочева; повітових комісарів: Адольфа Пісецкого з Дуброви до Львова і Бол. Кудельского з Бжеска до Сокала; концепістів: Ігн. Білинського зі Львова до Скалата, Юл. Струсинського в Гусятина до Переворска, Конст. Йордана Розвадовского в Золочева до Львова і Івана Микоша з Чесанова до Дуброви; концептових практикантів: Фел. Медгера з Переворска до Гусятина, Ом. Тулюк Кульчицкого з Надвірної до Чесанова, Віт. Хшановского зі Львова до Бжеска і Тад. Вуйцікевича зі Львова до Заліцкя.

— **Гал. Каса ощадности у Львові** роздасть дня 30. грудня с. р. за помочи слугам, котрі найменше 15 літ служать у тої самої родині, а того бодай 3 літа у Львові. По блянкети поданя належить зголошувати ся в канцелярії Шадницї.

— **З Товариства ім. Котляревского.** Від липня до жовтня с. р. вплинуло до Тов-а ім. Котляревского: Товариство „Боля“ в Спятині 6 К. вкл. чл. і 1 К. на театр, читальня „Просьвіти“ в Рожневі за книжки 2 К. 20 с. о. Мих. Цар з Мавкович 10 К., добр. датки зібрані в домі о. Царя з нагоди празника Вп. панною Онишкевичівною, Дієстровики за місяць червень 3 К. 75 с., і за місяць липень 6 К., інжін. Дурбак вкл. чл. 15 К.

— **З львівської архієпархії.** Рукоположені в пресвитери укіячені богослови: 1) Йосиф Александрович, 2) Роман Березинський, 3) Онуфрій Волянський, 4) Константин Гуляй, 5) Роман Добровольский, 6) Николай Іванчук, 7) Омелян Каленюк, 8) Лев Кочій, 9) Николай Миндюк, 10) Ежжануї Підлісецький, 11) Іван Прийма, 12) Іван Пюрик, 13) Михайло Романишин, 14) Володимир Скоробогатий, 15) Петро Процик, 16) Михайло Шараневич, 17) Павло Штокалко, 18) Володимир Федів і 19) Никита Будка. — На конкурє з речинцем до 30. падолиста виставлена парохія Пеняки. — До канонічної інституції візвані: Теодор Кузьмів на Підгірці, Роман Зарицкий на Івачів і Іполит Хомин на Дмитровичі — Канонічну інституцію дістали оо.: Михайло Мосора на Сколе і Йосиф Мартинець на Цуцїлівці. — Завідательства парохій одержали оо.: Іван Чарторинський в Гніздичеві, Григорій Грушка в Пеняках, Діониз Майковский в Поручині, Богдан Окримович в Голинї, Филип Свергун в Вільхівці, Михайло Захарчук в Ярчівцях, Володимир Федів в Сливках і Александр Ілевич в Катарівцях. — Парохіяльними сотрудниками назначені оо.: Василь Павула в Соснові, Петро Процик в Товстим, Роман Березинський в Золотниках, Павло Штокалко в Бродах, Михайло Романишин в Добротворі, Николай Іванчук (з правом управи) в Болотні, Николай Миндюк в Урлеві, Емануїл Підлісецький в Ширці, Іван Пюрик в Ставчанах, Константин Гуляй (з правом управи) в Кудобинцях, Роман Добровольский в Івачів, Іван Прийма (з правом управи) в Чемеринцях, Омелян Каленюк в Бурштині, Володимир Скоробогатий в Журавні, Михайло Шараневич в Настасові і Лев Кочій в Тернополі.

Телеграми

з дня 28. жовтня 1905.

Царгород. Султан відповів, що не прийме збірної авдієнції амбасадорів чужих держав в македонській справі.

Штокгольм. Король заявив на кабінетовій радї, що від тепер буде уживати титулу короля Швеції, Готів і Вендів, а замість клича „за гаразд братних народів“ буде клич „за гаразд Швеції“.

Будапешт. Зачувати, що мало настати зближенє межи гр. Тісою а гр. Юлієм Андрашім.

Полтава. Відбули ся ту великі збори, які військо розігнало.

Галицький сойм.

(Докінченє вчерашнього засїданя).

Справозданє шкільної комісії про стан середних шкіл в минулім році шкільнім, яке в дальшій ходї засїданя реферував пос. др. Ст. Тарновський, кінчить ся слїдуочими внесеннями: 1) Сойм приймає до відомости справозданє, 2) звиває правительство до основаня нових середних шкіл, 3) щоби застановило ся над способами односторонного напливу молодіжи до гімназій, головюво через закладанє нових практичних шкіл, 4) щоби пояснило, чому не хоче повернути обовязкових іспатів релігії при матурі, обовязкової історії краю в гімназях і у-

становлення шкільних лікарів, 5) звиває ся шкільну раду заказати ученикам учащання на невідвідні представлення.

В дискусії пос. Олесницький виголосив велику промову на тему наших шкільних відносин. Відтак маршалок замкнув засідане з причини браку комплету о год. 2 1/2 по полудни. Між внесеннями, відчитаними на початку засідання, були пос. о. Богачевського о засноване реальної школи в Долині з рускою викладовою мовою, а між інтерпеляціями пос. Олесницького, чому в Стрию нема дотепер навіть одної народної школи рускої мимо численности руского населення і вношених в тім нацрямі петицій.

(Нинішнє засіданє).

Засіданє розпочало ся о год. 11. відчитанєм численних петицій і приділенєм їх до комісій. Зміж руских послів підпирали свої петиції пп. Ефимович і Старух, а пос. Гурик своє внесенє о внесенє паспортів для худоби.

Дальше з днєвного лорядку мотивували свої внесення пп. кс. Шповдер, Горайский, а відтак о. Богачевский в справі основания рускої реальної школи в Долині.

По виборі 4 членів до адміністраційної комісії задля розсліду внесенє про виборчу реформу, іменню пп. Гломбінського, Гурского, Лясковського і Левенштайна, — приступлено до дальшої дискусії про середні школи. Перший забрав голос посол Целецкий, ставлячи резолюцію против множення класичних гімназий, а за закладанєм промислових шкіл, а відтак пп. Томашевский і Козловский, які широко полемізували з выводами пос. Олесницького.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опрочентованя на 4 прц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадженя коштів послілки можна присилати гроші чеками Щодниці поштової; вкладати може кождей, навіть і печени; на жаданє звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідженя (за ескотом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 прц силату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позички вимагає ся першої гіпотеки або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістра“.

Членами можуть бути тільки члени забезпечені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділів „Джістер“ на церквах, бурсах, школах і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кр. ит. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки:	1.783.673 К.
Уділи членів:	133.117 К.
Ф. резервовий і рн.:	26.576 К.
Позички уділені:	1.616.402 К.
Цінні папери:	123.627 К.
Локації:	169.456 К.
На рах. біжучим:	81.938 К.

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потрученя провізії або коптів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченки

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсі новини: II том „Історії України Руси“ Грушевського, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепного „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“, альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок просимо подавати, якої краски має бути оправа

Церковне світло

з маркою «Спасителя» або «Salvator» правдиве стеаринове (мільове) одно з найлучших є біле, тверде, не коптить і не сливає.

Дуже поручає ся:

I-а Церковне 77 злр., столове 75 злр.
II-а Церковне 67 злр., столове (натички) 66 злр.
Стеаринове з маркою „Apollo“

I-а „Apollo“ церков 80 злр., столове 76 злр.
II-а „ „ „ 70 „ „ 68

За 100 кілогр. (кромі транспорту 3 кр. від кігр.) опакованє даром. Всилає для церков на 3-місячний час заплати (за готівку єще 2% опушту).

Торговля світла церковного

Евгена Мартинця
у Львові
пл. Унії Берест. 5.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає випробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Caramellen

2740 нотар. потверджених свідочств стверджув певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною «Три сосни». Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Міколин і Ска, дрогуєрия; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Віккер і Сви; Кароль Палевский, аптека; Ів. Шнейлес; М. Лавозский аптека; Адольф Апкевази, аптека під зол слоном; І. Шлес-Поратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курнер, дрогуєрия; Лев Каллер, аптека в Бродах; Іоаким Фрідман, апт. в Миколаєві; Зигм. Ротенберг, аптека в Олеську; Герм. Енглендер в Перемишлянах; Мартин Собель в Стрию; Д. Роінгер, апт. в Зборові; Моріц Бібрінг, апт. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліян Новицкий, апт. в Печеніжині; Е. Стенцель, апт. в Коломиї; Адольф Дуретер, апт. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчичку; Золотислав Наглік окр. апт. в Бережанах; Б. Вальк, дрогуєрия в Станиславові; І. Б. Ливк, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірні; С. В. Лянгінгер в Самборі; Др. Юл. Франко, апт. в Тернополі; Вільг. Ландесберг, апт. в Бродах; Здислав Завалкевич в Камінці; Г. М. Фішер апт. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчі; Лавр. Цімерман маг. фарм. в Підволочисках; Ігн. Гешелес, апт. в Городну; Ст. Фалішевский, апт. в Балигороді.

Д о

Америки і Канади

перевозить найдешевше і бизідно

ЛІНІЯ КУНАРДА

заступництво для Галичини

ЙОСИФ АЙЛЄ

у Львові, улица Браєрівска ч. 6.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець):	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець):
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
8:05	з Станиславова, Жидачева	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освенціма
8:15	з Самбора, М. Либорча, Сянока, Хирова	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча,
8:18	з Яворова	9:20	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:55	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина,
10:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	Заліщик	
10:35	з Ряшева, Лавочного, Калуша, Любачева	11:10	до Белзця, Сокала, Любачева
11:45	з Ярославла, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,
11:55	з Підволочиск, Гусятин, Копичинець, Козови	Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятин	
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керез-
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-	мезе	
1:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грл-	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
	малова, Гусятин, Копичинець, Козови	4:10	до Ряшева, Любачева, Хирова.
3:45	з Стрия,	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
4:32	з Яворова	5:50	до Коломиї, Жидачева,
5:00	з Сокала, Белзця, Любачева	5:58	до Яворова
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освенціма		
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новоселиці	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	7:30	до Рави рускої
9:50	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
9:20	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	10:05	до Перемишля Хирова, Івонича
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи-	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
	нець, Заліщик, Скали, Івана п. пустого, Гусятин	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава,	11:00	до Кракова, Відня, Вроцлава, Варшави
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	до Підволочиск	
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	11:05	Івана п. Скали, Гусятин, Потутор
		до Стрия, Дрогобича, Борислава	
	на дворець „Підзамче“	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
7:00	з Підволочиск, Одеси, Бродів	2:51	посп. до Іцкан, Калуша
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	4:15	до Кракова, Відня, Вроцлава, Берліна, Праги,
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик,		з дворця „Підзамче“
	Потутор, Івана п. пустого, Скали, Гусятин,	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятин
	Грималова	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець	2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятин
10:02	Чорткова, Заліщик, Івана п. Скали, Гусятин	9:23	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ЗАМІТКА: Час середно-європейский рижить ся від часу львівського о 36 минут, а іменню 12 год. часу середно-європейського = 12. год. 36 мн. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білети їзди як і великі нішбілети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містівім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманн ч. 9.